

خبر

استفاده تبلیغاتی از طرح اسکناس ممنوع شد

● بانک مرکزی چاپ و انتشار هرگونه برگه تبلیغاتی را که تداعی‌کننده طرح واقعی اسکناس و چک‌پول رایج کشور باشد، ممنوع اعلام کرد.
به گزارش روابط‌عمومی بانک مرکزی، این بانک با هدف پیشگیری از سوءاستفاده افراد فرصت‌طلب در چاپ و انتشار برگه‌های تبلیغاتی با طرح اسکناس که سرمایه ملی و سند مالی است، هرگونه استفاده ابزاری از آن را ممنوع و جرم تلقی کرد.
از سوی دیگر و با توجه به اینکه این سند نمایانگر هویت ملی یک کشور است، هرگونه بهره‌برداری و استفاده از آن تبعات جبران‌ناپذیری را در پی دارد.
ازاین‌رو با توجه به وظیفه شرعی و ملی همگان در حفظ و نگهداری صحیح از اسکناس به‌عنوان ابزار معاملات روزمره، از شهروندان تقاضا می‌شود از انتشار و توزیع این اوراق تبلیغاتی اجتناب کنند.
چاپ و توزیع تبلیغات مؤسسات بر روی برگه‌هایی با تصاویر اسکناس رایج کشور منقش به امضای رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است. تأکید می‌شود که بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران این‌گونه موارد را در صورت تکرار از طریق مراجع قضائی پیگیری خواهد کرد.

چاپ اسکناس‌های جدید با قابلیت استفاده برای نابینایان

● ایلنا: اعظم آقایی‌پور رئیس گروه نظارت اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی گفت: برای امکان تشخیص مبالغ اسکناس‌ها برای روشن‌دان، علامات برجسته‌ای در گوشه سمت چپ پایین اسکناس‌ها برای ایجاد امکان تشخیص مبالغ به شرح زیر به چاپ رسیده است..

- ۱- پنج‌هزارریالی علامت مخصوص روشن‌شدلان: یک خط و دو دایره برجسته زیر آن
- ۲- ۱۰هزارریالی دو خط افقی موازی
- ۳- ۲۰هزارریالی سه دایره برجسته
- ۴- ۵۰هزارریالی سه دایره برجسته عمودی
- ۵- ۱۰۰ هزار، چهار دایره برجسته به رنگ قهوه‌ای

درخواست وزیر نامیبیا از رنگنه:

میدان گازی ما را توسعه دهید

● شانا: وزیر نفت از علاقه‌مندی نامیبیا برای همکاری در حوزه اقتصادی با ایران و کمک شرکت‌های ایرانی در زمینه توسعه میدان گازی کشف در این کشور آفریقایی خبر داد.
بیزن رنگنه دیروز در دیدار با اتوتونی نوجوما، وزیر اصلاحات ارضی نامیبیا محور این دیدار را علاقه‌مندی این کشور برای همکاری با ایران عنوان کرد و گفت: این مقام آفریقایی اعلام کرد نامیبیا تاکنون با ایران همکاری سیاسی داشته است و اکنون خواهان توسعه روابط اقتصادی با ایران هستند و ما هم استقبال کردیم. وی افزود: وزیر اصلاحات ارضی نامیبیا در این دیدار با اشاره به کشف یک میدان گازی در این کشور اعلام کرد در این زمینه خواستار کمک ایران برای توسعه آن هستند و ما از آنها خواستیم اطلاعات میدان را برای ایرانی‌ها بفروستند تا پس از بررسی، بخش خصوصی ایران در این زمینه فعال نشود.
وزیر نفت درباره اینکه نامیبیا پیش‌تر خواستار مشارکت ایرانی‌ها در ساخت پالایشگاه در این کشور آفریقایی بود، توضیح داد: در این زمینه بحث مطرح نشد.وی افزود: ما به طور مطلق سیاست ساخت پالایشگاه را در خارج از کشور نداریم، اما به سرمایه‌گذاری در خارج از کشور برای ایجاد امنیت تقاضا توجه داریم.رنگنه ادامه داد: دولت و وزارت نفت در این زمینه از طریق پرداخت وام با محوریت صندوق توسعه ملی به بخش خصوصی کمک می‌کنند.وزیر نفت تأکید کرد: ساخت پالایشگاه در جاهایی که برای ما اهمیت دارد، برای ایجاد امنیت و فروش بلندمدت نفت خام در آینده است؛ نه برای فروش فراورده و سود حاصل از آن.

مدیرعامل تاپیکو:

خصوصی سازی شرکت بازرگانی پتروشیمی اشتباه بود

● ایلنا: پیوندی گفت: اگر پتروشیمی به این صورت بدون برنامه خصوصی‌سازی نمی‌شد، ما عربستان را بدین سر می‌گذاشتیم.محمدحسن پیوندی، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تأمین (تاپیکو) با تأکید بر لزوم راه‌اندازی بازرگانی واحد پتروشیمی اظهار کرد: با راه‌اندازی بازرگانی پتروشیمی در داخل کشور انسجام درونی به وجود می‌آید.وی افزود: اگر برندی تحت عنوان ایران مثل pcc داشته باشیم، موفق خواهیم بود.پیوندی با اشاره به اشتباه در خصوصی‌سازی بازرگانی پتروشیمی، خاطرنشان کرد: بازرگانی پتروشیمی تولید نداشت، فقط یک برند بود بنابراین ما می‌توانستیم آن را حفظ کنیم. وی در ادامه درباره راه‌اندازی اوپک پتروشیمی جهت قیمت‌گذاری جهانی محصولات بیان کرد، بعید است به این‌زودی بتوان این کار را کرد چون محصولات پتروشیمی مانند نفت خام نیست که نوع آن در ایران، لیبی یا عربستان متفاوت باشد، محصولات پتروشیمی بسته به اینکه ساخت چه کشور یا کارخانه‌ای باشد یا اینکه چه کیفیتی داشته باشد، قیمت آن متفاوت است بنابراین نمی‌توان به صورت واحد و در سطح جهانی قیمت واحدی برای آن تعیین کرد. پیوندی یادآور شد اگر پتروشیمی به این صورت خصوصی‌سازی نمی‌شد، ما عربستان را پشت سر می‌گذاشتیم.

اقتصاد

دلایل کاهش ذخیره آب و آینده آبی کشور در گفت‌وگو با «علی باقری»

تراژدی امروز، حاصل غفلت دیروز است

هنوز ذخایر آبی پر بودند و کسی کاهش ذخایر آبی را حس نمی‌کرد. امروز این ذخایر به میزان زیادی کاهش یافته‌اند؛ به‌عنوان مثال در حوضه آبریز بختگان با ۲۰ متر افت تراز آبخوان مواجهیم. در دشت رفسنجان تراز آب زیرزمینی بالای ۶۰ متر افت داشته است.در همین دشت در نتیجه افت سطح آب زیرزمینی بالای یک متر، نشست زمین اتفاق افتاده است. اینها، یعنی خساراتی که قابل جبران نیستند. متأسفانه از آنجا که این مسأله به صورت تدریجی در چند دهه شکل گرفته‌اند و اصطلاحا گفته می‌شود که ماهیت خزنده دارند، مردم و متولیان امر، به‌موقع خطر را درک نکرده‌اند و با آن کنار آمده‌اند. این مسامحه تدریجی با مشکل در یک مدت طولانی باعث شده است که بخش اعظمی از سیستم اجتماعی به منابع آبی وابسته شوند و همچنان به توهم توسعه بیشتر، به هر قیمتی تقاضای سیری‌ناپذیر برای منابع آب داشته باشند، به طوری که امروزه ایجاد تغییر در رویه بهره‌برداری از منابع آب، به یک امر غیرممکن تبدیل شده است. بحران عینی یعنی زوال مستمر کمی و کیفی ذخایر ثابت و ظرفیت‌های منابع آبی کشور و بحران مضاعف یعنی ندیدن واقعیت‌ها و پیامدهای آن.

● **مشکل کم‌آبی و بی‌آبی در کشور ما از کی و چگونه آغاز و چگونه تشدید شد؟**
همان‌طور که اشاره کردم، به نظر من به جای مشکل کم‌آبی و بی‌آبی بهتر است بگوییم مشکل زیادی تقاضای آب. متأسفانه برنامه‌ریزی توسعه در کشور ما بدون توجه به ویژگی‌های جغرافیای سرزمینی و به‌خصوص منابع آب صورت گرفته است. این روند توسعه ناپایدار، امروز به وضعیتی تبدیل شده که مصارف آب بر عرضه آن فزونی گرفته است، به طوری که درحال‌حاضر در منابع آب زیرزمینی با حدود شش میلیارد مترمکعب بیلان منفی در سال مواجه هستیم. بنابراین این سؤال را باید این‌طور مطرح کرد که چرا و چگونه روند مصرف آب در کشور این‌قدر افزایش یافته است؟ از زمان پهلوی دوم برای ایران برنامه توسعه تدوین شد. به‌طور مشخص اولین برنامه عمرانی ایران در سال ۱۳۲۷ تصویب رسید. در این برنامه توسعه کشور را بر مبنای توسعه کشاورزی گذاشتند و حتی مناطقی از کشور را از همان زمان به عنوان قطب‌های کشاورزی معرفی کردند. به‌عنوان مثال‌هایی از این مناطق، می‌توان به دشت مرو دشت در فارس و دشت مغان در اردبیل اشاره کرد. از آنجا که برای کشاورزی آب لازم بود، در همین برنامه تمهیداتی برای ایجاد زیرساخت‌های لازم مانند سد برای استحصال از منابع آب اندیشیده شد. به دنبال این برنامه، در سال‌های بعد برنامه‌هایی مانند اصلاحات ارضی و برنامه اصل ۴ ترومن نیز به خدمت توسعه کشاورزی در ایران درآمدند و تصویب قوانین مختلف از جمله واگذاری اراضی ملی برای توسعه کشاورزی و... از دهه ۲۰ تاکنون زمینه رشد بی‌چون‌وچرای کشاورزی در ایران را فراهم کردند. به طوری که امروزه با وضعیتی مواجه هستیم که در بسیاری از مناطق ایران بیشتر از ظرفیت طبیعی حوضه‌های آبریز تقاضا برای آب وجود دارد که بخش اعظم آن در کشاورزی است. اما همه مشکلات را نباید از چشم توسعه کشاورزی دید. جامنایی غلط صنایع آب نیز باعث ایجاد فشار بر منابع آب شده‌اند. بعضی‌ها مطرح می‌کنند که کل مصرف آب صنعت در کشور کمتر از دو میلیارد مترمکعب در سال است که در مقابل مصارف کشاورزی اصلا عددی نیست. اما در این موضوع نباید از اثر موضعی صنایع آب‌بر غفلت کرد. منابع آب در کشور به صورت سراسری توزیع نشده‌اند. استعداد آبی در هر منطقه در حد آورد آبی حوضه آبریز متناظرش است. اگر به هر دلیلی بیشتر از ظرفیت محلی هر حوضه برای آن مصرف تعریف شود، این یعنی فشار بر منابع آب و از بین‌بردن پس‌انداز آبی. دشت بهار همدان و دشت مبارکه اصفهان نمونه‌هایی از این مسئله‌اند. در کنار عوامل فوق، توزیع نامتسا جمعیت نیز عامل مهم دیگری است که باعث فشار بر منابع آب می‌شود. تجمع جمعیت در کلان‌شهرهایی مانند تهران باعث شکل‌گیری مصرف آب بیش از ظرفیت آب تجدیدشونده حوضه متناظر آنها شده است، در نتیجه در این مناطق نیز کمبود آب یا به‌عبارتی دیگر زیادی مصرف خودنمایی می‌کند.

● **با توجه به اینکه از آب در موارد گوناگون مانند کشاورزی، صنعت، خدمات و خانگی استفاده می‌شود، چگونه باید بین این مصارف مختلف، تعادل ایجاد کرد تا کمبود آب تشدید نشود؟**

در درجه اول باید به این نکته توجه کرد که هر نوع مصرفی که برای آب در هر منطقه تعریف می‌کنیم، باید در حد ظرفیت منابع آب تجدیدشونده حوضه آبریز باشد. این مسئله به‌عنوان یک اصل، باید در تمام این الگوهای توسعه اقتصادی، باید به این داور برسیم که آب موتور توسعه نیست بلکه نقش آب باید به صورت کاتالیزور توسعه باشد.

محمدرضا دستورانی: کمبود آب، امروزه به مرحله‌ای رسیده است که همه آن را احساس می‌کنیم؛ اما از ارزیابی گستردگی آن ناتوانیم. برخی می‌گویند کشور ما در تاریخ با مشکل کمبود آب دست‌به‌گریبان بوده و این مشکلی نیست که دیروز و امروز پدید آمده باشد؛ به‌همین دلیل هم نباید درباره آن بزرگ‌نمایی کرد؛ اما برخی دیگر بر این باورند که ما داریم آخرین قطره‌های ذخیره آبی‌مان را مصرف می‌کنیم و تا چند سال دیگر، خشک‌سالی و کم‌آبی چهره خشن خود را به ما نشان می‌دهد. حتی برخی آن‌قدر در زمینه هشدار برای کاهش مصرف آب اصرار کردند که می‌گویند مردم از سنت کاشت سبزه برای نوروز خودداری کنند؛ چون باعث اتلاف منابع آب می‌شود. برای آشنایی با وسعت پدیده کم‌آبی و جست‌وجوی راهکاری برای بیرون‌رفتن از این محصله، با آقای دکتر «علی باقری»، دانشیار گروه مهندسی آب دانشگاه تربیت مدرس تهران و کارشناس تحلیل سیستم‌های منابع آب و سیاست‌گذاری این حوزه، گفت‌وگو کردیم. او بر این باور است که: «مردم می‌توانند با انتخاب آگاهانه رفتارهای اجتماعی خود، این پیام را به مسئولان بدهند که خواستار اصلاح در رویکردهای توسعه کشور هستند؛ به‌طوری‌که از فشار فزاینده بر منابع آب کاسته شود. این موضوع بسیار فراتر از انتظار صرفه‌جویی در مصرف آب و هدرن‌دادن آب است. درواقع یک هم‌افزایی ملی لازم است تا دولت را در حل بحران آب هدایت و حمایت کند».

وضعیت منابع و ذخایر آب کشور ما در چه وضعیتی است؟

منابع آب را به دو بخش می‌توان تقسیم کرد: بخش اول آن قسمت از آب است که از طریق چرخه آب به طور سالانه در طبیعت گردش می‌کند و در قالب بارش به روی زمین می‌بارد که به آن آب تجدیدشونده می‌گویند. بخشی از این آب به صورت رواناب سطحی در رودخانه‌ها جاری می‌شود و بخشی دیگر با نفوذ به درون خاک، باعث تغذیه منابع آب زیرزمینی می‌شود. به این بخش از آب زیرزمینی که سالانه بر اثر بارندگی تجدید می‌شود، ذخیره متغیر آب زیرزمینی گفته می‌شود. ما باید همه مصارف خود را در حد ظرفیت آب تجدیدشونده تنظیم کنیم؛ اما بخش دیگری از آب‌های زیرزمینی را ذخایری تشکیل می‌دهند که در ده‌ها و قرن‌ها ذخیره شده‌اند و ماهیت آنها مانند منابع فسیلی در مقیاس‌هایی که ما زندگی می‌کنیم، تجدیدشونده نیست. به این بخش از منابع آب زیرزمینی ذخایر ثابت یا ایستا گفته می‌شود. در پاسخ به این سؤال باید گفت آن بخش از منابع آب که به صورت سالانه در چرخه طبیعی تجدید می‌شود و حدود ۱۳۰ میلیارد مترمکعب در سال تخمین زده می‌شد، براساس آمار بارندگی بلندمدت کشور سیر نزولی پیدا کرده است. به لحاظ مسائل تکنیکی همه این آب را نمی‌شود و نباید مورد استحصال قرار داد. از این مقدار آب بیش از ۹۰ میلیارد مترمکعب آن بهره‌برداری شده است. از این مقدار، آب سطحی استحصال‌شده در سدها سهمی بین ۲۵ تا ۳۰ درصد در تأمین نیازها بر عهده دارد؛ اما اگرانی بیشتر درباره ذخایر ثابت آب زیرزمینی است که به‌عنوان پس‌انداز استراتژیک آبی کشور محسوب می‌شوند و متأسفانه تا به امروز بخش درخورتوجهی از آن مصرف شده است. سهم استفاده از آب زیرزمینی نسبت به کل منابع آبی کشور بالاست و در سال‌های اخیر، حتی این رقم به بیش از ۶۰ درصد هم رسیده است. نشانه این پدیده پایین‌رفتن تراز سفره‌های آب زیرزمینی در اکثر دشت‌های کشور و اغلب نشست زمین در این دشت‌هاست.

آب آبی توانیم وضعیت کنونی آب کشور را بحرانی توصیف کنیم؟

بستگی دارد که مفهوم بحران را چگونه تفسیر کنیم. اگر منظور از بحران آب در شرایط کنونی کمبود شدید آب است، باید بگویم که کمبود آب ناشی از تلاقی دو مؤلفه عرضه آب و تقاضای آن است. بدیهی است که اگر تقاضا از عرضه فزونی بگیرد، با کمبود مواجه می‌شویم. امروز وقتی از بحران آب صحبت می‌شود، تلویحا منظور کاهش عرضه آب است؛ ولی من این سؤال را مطرح می‌کنم که چرا نگوییم تقاضا فزونی یافته است؟ هرچند در سال‌های اخیر به طور عمومی بـا کاهش در روند بارش مواجه بوده‌ایم؛ اما به اعتقاد من شیب رشد تقاضا در آب بسیار بیشتر از شیب کاهش عرضه آب بوده است. این روند تقریباً از اواخر دهه ۴۰ و اوایل دهه ۵۰ هجری شمسی خودش را نمایان کرده بود؛ یعنی از همان سال‌ها نشانه‌های بیلان منفی در منابع آب زیرزمینی در دشت‌های کشور ظاهر شده بود. دشت مشهد در اواخر دهه ۴۰ ممنوعه شد. دشت رفسنجان در سال ۱۳۵۳ ممنوعه اعلام شد. از نظر وزارت نیرو، وقتی که روند افت سطح آب زیرزمینی در یک دشت برای چند سال متوالی نزولی باشد، آن دشت ممنوعه اعلام می‌شود. این یعنی از همان زمان زوال ذخایر ثابت آب زیرزمینی در کشور آغاز شده بود. وقتی یک دشت ممنوعه اعلام می‌شود، باید مصارف آب محدود شوند تا سطح آب زیرزمینی به تراز نرمال خود برگردد؛ اما در سال‌های بعد، متأسفانه نه‌تنها این اتفاق نیفتاد؛ بلکه روند بیلان منفی در منابع آب زیرزمینی ادامه یافت و بر تعداد دشت‌های ممنوعه نیز افزوده شد. این یعنی بهره‌برداری بیشتر از پس‌انداز آبی، یعنی بهره‌برداری از آبی که به طور طبیعی در سال تجدید نمی‌شود؛ بنابراین اگر از این منظر به مسئله بحران آب نگاه کنیم، روند بهره‌برداری از منابع آبی کشور از حدود ۵۰ سال پیش وارد بحران شده بود؛ اما چرا الان به این مسئله بحران می‌گویند؟ چون در آن سال‌ها

مردم احداث شده بودند و قطعا هدف آنها هم فعالیت اقتصادی بوده است. غفلت در سال‌های گذشته، تراز دی امروز را رقم زده است.

● **برخی بر این باورند که بخش زیادی از آب، در کشاورزی مصرف می‌شود که کارایی چندانی هم ندارد، پس باید مصرف آب در کشاورزی را کاهش دهیم و مواد غذایی را وارد کنیم. آیا این دیدگاه قابل قبول است؟**

در وضعیت فعلی، کشاورزی برای ما کارکردهای چندانی دارد. در درجه اول کشاورزی مسئول تأمین غذاست. به موضوع امنیت غذایی باید با دقت بیشتری نگریست. بسیاری از کشورهایی که صادرکننده مواد غذایی استراتژیک مانند گندم و برنج هستند (مانند کالیفرنای آمریکا و پاکستان)، آنها هم از منابع آب خود به صورت ناپایدار بهره‌برداری می‌کنند. این یعنی اگر برای تأمین مواد غذایی به چنین منابعی وابسته شویم، بالقوه می‌توان انتظار داشت که روزی آنها هم با بحران‌های جدی در منابع آب خود مواجه شوند و قادر به تولید حجم فعلی از مواد غذایی نباشند. به این مسئله موضوعات دیگری هم اضافه می‌شوند. مثلا تنش‌های سیاسی بین کشورها می‌تواند در صادرات و واردات مواد غذایی تأثیر بگذارد. موضوع مهم دیگر، رشد جمعیت در کشورهای صادرکننده است. تخمین زده می‌شود در آینده بعد از چین و هند، پاکستان (که اکنون صادرکننده برنج محسوب می‌شود)، سومین کشور پرجمعیت دنیا شود. بنابراین خود این کشورها، در آینده با چالش تأمین غذای مردم خود مواجه خواهند شد که می‌تواند روی صادرات محصولات کشاورزی آنها تأثیر بگذارد. بنابراین به اعتقاد من کشاورزی را از بعد امنیت غذایی باید همچنان حفظ کرد. در این راستا باید به افزایش حداکثری کارایی در این بخش توجه کرد. اما کارکردهای دیگر کشاورزی که از آن انتظار تولید اشتغال، رشد اقتصادی و توسعه و حفظ جمعیت روستاها را دارند، به اعتقاد من با این بودجه آبی کشور امکان‌پذیر نیست. اینها مواردی است که باید از آب منفک شوند. در این راستا نقش بقیه بخش‌های اقتصادی در صنعت و خدمات برای تحقق رشد اقتصادی اهمیت می‌یابد. همچنین باید به الگوی دیگری برای توسعه روستاها برسیم، در تمام این الگوهای توسعه اقتصادی، باید به این داور برسیم که آب موتور توسعه نیست بلکه نقش آب باید به صورت کاتالیزور توسعه باشد.

ادامه در صفحه ۱۸

توانتخاب می‌کنی...

حجم و قیمت و سرعت ارتباطاتتو آسیاتک ، اپراتور برتر ارتباطات ثابت کشور

توانتخاب می‌کنی...

حجم و قیمت و سرعت ارتباطاتتو

آسیاتک ، اپراتور برتر ارتباطات ثابت کشور

۱۵۴۴

اینترنِت یک، آسیاتک

asiatech.ir

دارای مجوز FCP به شماره ۱۶-۹۴-۱۰۰ از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی

اینترنِت یک، آسیاتک

asiatech.ir

دارای مجوز FCP به شماره ۱۶-۹۴-۱۰۰ از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی